

**ВАЗОРАТИ МАОРИФ ВА ИЛМИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ДОНИШГОҶИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН**

«Мувофиқа шуд»
Ректори Донишгоҳи миллии Тоҷикистон
_____Хушвахтзода Қ.Х.
«_____» _____с. 2022

«Тасдиқ карда шуд»
Вазири маориф ва илми
Ҷумҳурии Тоҷикистон
_____Саидзода Р.Ҳ.
«_____» _____с. 2022

**БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ
АЗ РӢИ САМТ (ИХТИСОС)**

Гурӯҳи ихтисосҳо: 31 05 –Илмҳои химиявӣ
Ихтисос: 1-31 05 01-02–Химия (фаъолияти илмию педагогӣ)
Тахассус: Химик. Омӯзгори химия
Дараҷаи академӣ: Бакалавр
Муҳлати таҳсил: 4 сол

**ВАЗОРАТИ МАОРИФ ВА ИЛМИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ДОНИШГОҶИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН**

«Маъқул доништа шуд»
Дар Шӯрои олимони ДМТ
қарори № 01 аз «30» 08 соли 2022
Раиси Шӯро _____
профессор Хушвахтзода Қ.Х.
«_____» _____ соли 2022

«Ташхис карда шуд»
Директори Маркази ҷумҳуриявӣ
таълимию методи назди Вазорати
маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон
_____ Р. Мирзозода
«_____» _____ соли 2022

**БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ
АЗ РӢИ САМТ (ИХТИСОС)**

Гурӯҳи ихтисосҳо: 31 05 –Илмҳои химиявӣ
Ихтисос: 1-31 05 01-02–Химия (фаъолияти илмию педагогӣ)
Тахассус: Химик. Омӯзгори химия
Дараҷаи академӣ: Бакалавр
Муҳлати таҳсил: 4 сол

МУНДАРИЧА

1	Муқаррароти умумии барномаи таҳсилотӣ.....	4
2	Хуҷҷатҳои танзимкунандаи мундариҷа ва раванди татбиқи барномаи таҳсилотӣ.....	6
3	Ҳадди ақали ҳатмии мазмун ва мундариҷаи барномаҳои таҳсилотӣ аз рӯи ихтисоси 1-31 05 01-02–Химия (фаъолияти илмию педагогӣ).....	7
4	Мухлати азхудкунии барномаи таҳсилотӣ.....	15
5	Шароитҳои амалигардонии барномаи таҳсилотӣ.....	16
6	Мундариҷаи маҷмӯи хуҷҷатҳои барномаи таҳсилотӣ аз рӯи ихтисоси 1-31 05 01-02–Химия (фаъолияти илмию педагогӣ)	19
7	Аттестатсияи ҳатм аз рӯи ихтисос	
8	Низоми дохилии таъмини сифати барномаи таҳсилотӣ.....	21
9	Қоидаҳои қабул тибқи барномаи таҳсилотӣ	22
10	Идоракунии тағйирот	23
	Замима: Фишурдаи барномаҳои кории фанҳои таълимӣ	25

ФЕҲРИСТИ ИХТИСОРАҲО

ВМИ РТ – Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон
СДТОК – Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон
МТОК – Муассисаи таҳсилоти олии касбӣ
БТ – Барномаи таҳсилотӣ
ННТ – Нақшаи намунавии таълим
НКТ – Нақшаи кории таълим
ШТМ – Шӯрои таълимию методӣ
БТФ – Барномаи таълимии фан
БКФ – Барномаи кории фан (силлабус)
ФЗ – Фанҳои заминавӣ
ФХ – Фанҳои ҳатмӣ
ФИ – Фанҳои интиҳобӣ
ФУК – Фанҳои умумикасбӣ
ФТ – Фанҳои тахассусӣ
ҲПО – Ҳайати профессорону омӯзгорон
КИТ – Корҳои илмӣ-тадқиқотӣ
КМД – Кори мустақилонаи донишчӯ
КМРО – Кори мустақилона бо роҳбарии омӯзгор
НҶ – Назорати ҷорӣ
НН – Назорати ниҳой
GPA (Grade Point Average) – Холи миёнаи умумӣ
ДМТ – Донишгоҳи миллии Тоҷикистон
ММТ – Маркази миллии тестии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон
УТХ – усули таълими химия

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМИИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ

1.1. Маълумот дар бораи ихтисос

Ном, рамз ва гурӯҳи ихтисоси 31 05–Химия, ки ба Таснифоти давлатии равия ва ихтисосҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тахти №349 аз 30-июни соли 2007 тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошад.

Барномаи бакалавриат аз рӯи ихтисоси 1-31 05 01-02–Химия (фаъолияти илмию педагогӣ), тибқи Шаҳодатномаи АУ №0000920, аз 08.08.2019 аз ҷониби Хадамоти давлатии назорат дар соҳаи маориф (ҳозира Агентии назорат дар соҳаи маориф ва илми назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон) аккредитатсия шудааст.

Барномаи таҳсилоти мазкур аз рӯи ихтисоси 1-31 05 01-02–Химия (фаъолияти илмию педагогӣ) 30 августи соли 2022 таҷдиди назар гардида, аз 1-уми сентябри соли таҳсили 2022-2023 мавриди татбиқ қарор дода мешавад.

1.2. Таҳассуси хатмкунанда

Баъди аз худ намудани барномаи таҳсилотӣ аз рӯи ихтисоси 1-31 05 01-02–Химия (фаъолияти илмию педагогӣ) дар шакли таҳсили рӯзона ва фосилавӣ, баъд аз хатм ба хатмкунанда касбият ва дараҷаи зерин дода мешавад:

- таҳассуси касбӣ – Химик. Омӯзгори химия;

- дараҷаи касбӣ – бакалавр аз рӯи ихтисоси “Химия”

1.3. Тавсифи умумии таҳассуси хатмкунанда

Хатмкунандае, ки соҳиби таҳассуси Химия гардидааст, бояд:

- тадриси фанҳои касбӣ ва умумихимиявиро дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ, миёнаи махсус ва олий донад;

- тарзи таҳияи усулҳои мухталифи тест барои баҳодихӣ ба азхудкунии талабагон дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ва донишҷӯён дар муассисаҳои миёнаи махсус ва олий анҷом дода тавонад;

- дастурамалҳои корҳои озмоиширо дар муассисаҳои таълимии таҳсилоти умумӣ, миёнаи махсус, олий ва озмоишгоҳҳои марказии корхонаҳои саноатӣ омода карда тавонад;

- гузаронидани таҷрибаҳои озмоишӣ аз рӯи дастурамалҳои додашуда, коркард ва таҳлили натиҷаҳо аз худ карда тавонад;

- аз рӯи таҳлили натиҷаҳо тартиб додани ҳисобот, мақола ва пешниҳоди онҳо ба нашрияҳои илмӣ тавонад;

- дар қори семинар, конференсияҳо ва симпозиум, ба расмиятдорӣ ва омодагии интишорот аз натиҷаи корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ иштирок карда тавонад;

- мафҳумҳои асосӣ, ғоя ва усулҳои фанҳои табииро барои ҳалли вазифаҳои асосӣ истифода карда тавонад;

- дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ, миёнаи махсус ва олий, пажӯҳишгоҳҳои илмӣ-таҳқиқотӣ ва истеҳсолӣ, соҳаи хизматрасонӣ, ташкилотҳои иқтисодӣ ва дигар ташкилотҳое, ки таҳсилоти олии химиявиро талаб мекунад, фаъолият карда тавонад;

- ташкил намудани ҷимояи моликияти зеҳнӣ ва натиҷаи корҳои таҳқиқотӣ ҳамчун сирри тиҷоратии корхонаро ба амал бароварда тавонад;

- экспертизаи корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ ва лоиҳаҳои илмиро ба амал бароварда тавонад.

Хатмкунандае, ки соҳиби таҳассуси Химия гардидааст, бояд донад:

- Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқиро дар доираи фаъолияти касбии худ;

- маҳорати тадриси фанҳои касбӣ ва умумихимиявиро дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ, миёнаи махсус ва олиро дошта бошад;

- маҳорати иштироки фаъолна дар таҳияи усулҳои мухталифи тест барои баҳодихӣ ба азхудкунии талабагон дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ва донишҷӯён дар муассисаҳои миёнаи махсус ва олиро дошта бошад;

- усулҳои идоракунии равандҳои технологии истеҳсолоти химиявиро донад;
- маҳорати ҷудо кардани иттилооти ғоиданоки илмӣ-техникӣ аз китобхонаи электронӣ, маҷаллаҳои реферативӣ, шабакаи Интернетро дошта бошад;
- натиҷаи корҳои илмӣ-тадқиқотиро дар амал татбиқ карда тавонад;
- дар фаъолияти касбии худ ғояҳои инсондӯстӣ, баробарӣ ва адолатро таъмин карда тавонад.

1.3.1. Объекти фаъолияти ихтисос

- муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ, литсейҳо, коллеҷҳо;
- донишгоҳҳо, донишкадаҳо, пажӯҳишгоҳҳои илмӣ-таҳқиқотӣ;
- корхонаҳои саноатӣ, озмоишгоҳҳои химиявии муассисаҳо.

1.4. Талабот оид ба дараҷаи хатмкунанда

Хатмкунандае, ки барномаи зинаи бакалавриатро аз худ кардааст, дар мутобиқат бо намуди фаъолиятҳои касбӣ, ки барномаи таҳсилоти мазкур ба он равона гардидааст, бояд бо натиҷаҳои таълим, ки дар банди 3-и ҳуҷҷати мазкур нишон дода шудааст, мутобиқат намояд.

1.5. Доираи фаъолияти хатмкунанда

Намудҳои фаъолияти касбие, ки аз рӯи онҳо хатмкунанда пас аз худ кардани барномаи бакалавриат, омодагӣ мебинад, чунинанд:

- фаъолияти педагогӣ дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ, миёнаи махсус ва олий;
- фаъолияти илмӣ-таҳқиқотӣ дар соҳаи химия;
- фаъолияти илмӣ-истеҳсолӣ дар муассисаҳои истеҳсолӣ ва корхонаҳои саноатӣ;
- ташкилӣ-идоракунӣ дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ, миёнаи махсус, олий ва муассисаҳои истеҳсолӣ.

1.6. Навъҳои фаъолияти касбии бакалавр аз рӯи ихтисоси 1-31 05 01-02–Химия

(фаъолияти илмию педагогӣ)

- фаъолияти умумии касбӣ дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ, миёнаи махсус ва олий, ташкилотҳо, муассисаҳо, корхонаҳо ва иттиҳодияҳо, сарфи назар аз тобеият ва шакли моликият;
- фаъолияти таълимӣ ва илмию тадқиқотӣ дар соҳаи химия;
- коркард ва азхудкунии минбаъдаи барномаҳои таҳсилоти касбӣ;
- истифода ва огоҳ будан аз методҳо, усулҳо ва воситаҳои гуногуни таълим, аз ҷумла ҳалли масъалаҳои химиявӣ;
- фаъолияти экспертӣ дар лоиҳаҳои илмии соҳаи химия;
- таъмини сатҳи омодагии хонандагон тибқи талаботҳои стандарти давлатии таҳсилот;
- ширкат дар фаъолияти иттиҳодияҳои методӣ ва дигар шаклҳои кори методӣ;
- таъмини ҳифзи ҳаёт ва саломатии хонандагон дар раванди таълим.
 - тадвиси доираи фанни «Моделсозӣ дар химия» бо истифодаи барномасозии компютерӣ.

Барномаи таҳсилоти мазкур аз рӯи самт ва равияи ихтисоси 1-31 05 01-02–Химия (фаъолияти илмию педагогӣ) амалӣ карда мешавад. Намуди мушаххаси фаъолияти касбӣ, ки ба он бакалавр омода карда мешавад, аз ҷониби ДМТ яқоя бо иштирокчиёни ваколатдори чараёни таълимӣ муайян карда мешавад.

1.7. Имкониятҳои идомаи таҳсили хатмкунанда

Хатмкунандаи соҳаи химия, ки барномаи таҳсилотиро аз рӯи ихтисоси 1-31 05 01-02–Химия (фаъолияти илмию педагогӣ) аз худ кардааст, барои идомаи таҳсил дар зинаи магистратура омода мебошад.

Тибқи Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон шахсоне, ки дипломи зинаҳои таҳсилоти олии касбии бакалавриатро доранд, метавонанд таҳсили худро дар зинаи дууми таҳсилоти олии касбӣ – магистратура аз рӯи равия ва самт (ихтисос)-и мувофиқ идома диҳанд.

2. ҲУЧЧАТҲОИ ТАНЗИМКУНАНДАИ МУНДАРИЧА ВА РАВАНДИ ТАТБИҚИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ

2.1. Барномаи таҳсилотӣ дар асоси Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи маориф таҳия гардида, коркарди минбаъдаи замимаҳои он бояд ба талаботи ҳуҷҷатҳои зерин мутобикат намояд:

-Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи маориф”, аз 22.07.2013, №1004 (дар таҳрири охирин) аз 17.05.2018, №1527);

-Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи таҳсилоти калонсолон”, аз 24.02.2017, №1394;

-Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва баъдидипломӣ”, аз 19.05.2009, №531;

-Стратегияи миллии рушди таҳсилот дар Ҷумҳурии Тоҷикистон то соли 2030, аз 29.09.2020, №526;

-Концепсияи миллии тарбия дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 3.03.2006, №94 тасдиқ карда шудааст;

-Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон, аз 25.02.2017, №94;

-Барномаи саноатикунони босуръати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2020-2025, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз «27» майи соли 2020, №293 тасдиқ шудааст;

-Дар бораи тайёр намудани мутахассисон бо назардошти талаботи бозори меҳнат, ки бо қарори Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон 25 ноябри соли 2020, № 253 қабул карда шуд;

-Барномаи мақсадноки давлатии рушди илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ барои солҳои 2021-2025, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз «30» апрели соли 2021, №170 тасдиқ шудааст;

-Таснифоти давлатии равия ва ихтисосҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, аз 30.06.2007, №349;

-Низомнома дар бораи низоми кредитӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон, аз 30.12.2016, №19/24;

-Роҳнамо оид ба коркард ва таҷдиди барномаҳои таълимии таҳсилоти олии касбӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон.

-Стратегияи омӯзиш ва рушди фанҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ дар соҳаи маориф ва илм дар давраи то соли 2030.

-Нақшаи стратегии рушди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025

2.2. Талаботро оид ба мазмун ва мундариҷаи ҳадди ақали ҳатмии барномаи таҳсилотӣ, шароитҳои татбиқнамоӣ ва муҳлатҳои азхуднамоиро Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян намудааст.

2.3. Барномаи таҳсилоти олии касбӣ ҳуҷҷатҳои зеринро дар бар мегирад: нақшаи таълим аз рӯи ихтисос, нақшаи таълимии корӣ, барномаҳои таҷрибаомӯзӣ, барномаҳои таълимӣ ва силлабус аз рӯи фанҳо, шарҳи барномаҳои таълимӣ аз рӯи фанҳои ҳатмӣ ва интиҳобӣ. Талаботи ҳадди ақал ба мундариҷаи ҳуҷҷатҳои дар боло зикргардида дар Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон инъикос ёфтаанд.

2.4. Шарҳи мухтасари барномаҳои таълимии фанҳои ҳатмӣ ва интиҳобӣ қисми чудонашавандаи барномаи таҳсилотӣ ба ҳисоб меравад, ки тавсифи мухтасари фан; намуди машғулиятҳо; забони таълим; салоҳиятҳои, ки бояд дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул ёбанд; натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд; номгӯи боб ва мавзӯҳои фан; васоити таълимӣ ва таъминоти техникийи фан ва шаклҳои назорати ҷорӣ ва ниҳоиро дар бар мегирад. Талаботи

ҳадди ақал ба шарҳи мухтасари барномаҳои таълимии фанҳои ҳатмӣ ва интихобӣ дар замима(ҳо) дарҷ гардидааст. Мазмуну мундариҷаи пурраи барномаҳои кории фанҳои ҳатмӣ ва интихобиро дар китобхонаи электронии ДМТ пайдо кардан мумкин аст (ниг.ба <https://tnu.tj>).

2.5. Барномаи таҳсилотӣ омӯзиши ҳатмии бахшҳо ва модулҳоеро, ки дар банди 3-и ҳуҷҷати мазкур нишон дода шудаанд, пешбинӣ намудааст.

2.6. Бахшҳо ва модулҳои барномаи таҳсилотӣ аз фанҳои заминавӣ ва донишгоҳӣ, фанҳои интихобӣ, машғулиятҳои факултативӣ, таҷрибаомӯзиҳо ва аттестатсияи ҳатм иборат мебошад.

2.7. Номгӯи бахш, модул ва фанҳои заминавии барномаи таҳсилотӣ бояд ба талаботи ҳуҷҷати “Таснифоти фанҳои таълимӣ аз рӯи бахшҳо ва модулҳо, намунаи барномаҳои таҳсилотӣ аз рӯи самт (ихтисос) ва нақшаи таълим” муқаррар карда шудаанд, ҷавобгӯ бошанд.

3. ҲАДДИ АҚАЛИ ҲАТМИИ МАЗМУН ВА МУНДАРИҶАИ БАРНОМАҲОИ ТАҲСИЛОТӢ АЗ РӢИ ИХТИСОС

1	НОМГӢИ БАРНОМА	1-31 05 01-02–Химия (фаъолияти илмию педагогӣ)
2	ДАРАҶАИ АКАДЕМӢ	Бакалавр
3	ШАКЛИ ТАҲСИЛ	Рӯзона ва фосилавӣ
4	МУҲЛАТИ МЕЪЁРИИ ТАҲСИЛ	4 сол
5	МИҚДОРИ КРЕДИТҲО	240 кредит (60 кредит дар як сол)
6	ҲАДАФИ УМУМӢ	Ҳадафи ин барнома - тайёр кардани мутахассисони соҳибкасба мебошад, ки на танҳо донишҳои заминавии назариявӣ, балки малакаҳои кори амалии химикро доранд. Ҳатмкунандагони ихтисоси барномаи таҳсилоти мазкур на танҳо фаъолияти омӯзгорӣ, балки фаъолияти илмӣ – таҳқиқотӣ, илмӣ-истеҳсолӣ ва ташкилӣ-идоракуниро анҷом дода метавонанд.
7	ТАВСИФИ МУХТАСАРИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ	Барномаи таҳсилоти мазкур аз бахшу модулҳои зерин иборат аст: <u>Баҳши 1. Фанҳои заминавӣ (48 кредит)</u> Модули фанҳои иҷтимоӣ-гуманитарӣ – 22кредит; Модули фанҳои забонӣ – 15 кредит; Модули фанҳои табиӣ-иқтисодӣ ва технологияи информатсионӣ– 11 кредит. <u>Баҳши 2. Фанҳои тахассусӣ (105 кредит)</u> Модули фанҳои умумикасбӣ – 51 кредит; Модули фанҳои тахассусӣ – 54 кредит; <u>Баҳши 3. Фанҳои интихобӣ (60 кредит)</u> Модули фанҳои интихобии баҳши 1 – 6 кредит Модули фанҳои интихобии баҳши 2 – 54 кредит <u>Баҳши 4. Таҷрибаомӯзӣ (18 кредит).</u>

		<p><u>Баҳши 5. Аттестатсияи хатм (9 кредит).</u> <u>Баҳши 6. Машгулиятҳои факултативӣ (18 кредит)¹.</u></p>
8	НАТИҶАҲОИ ТАЪЛИМИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ	<p>Пас аз анҷоми барномаи таҳсилоти хатмкунанда бояд салоҳияти умумикасбии зеринро доро бошад:</p> <ul style="list-style-type: none"> - малакаҳои муносибати байнишахсӣ; - омодагӣ ба кор дар гурӯҳ; - донишҳои меъёрии ҳуқуқӣ, ахлоқӣ ва истифодаи он дар фаъолияти касбӣ; - тарафдори тарзи ҳаёти солим, нигаронидани сатҳи зарурии омодагии ҷисмонӣ барои фаъолияти бошуурокаи касбӣ; - қабули фарқият ва фарҳангдории хурд; - қобилиятнокӣ ба худтанқидкунӣ ва танқид; - қобилиятнокии истифодаи донишҳо дар амалия; - малакаҳои таҳқиқотӣ; - қобилияти дарёфти донишҳои нав, фарҳанги истифодаи технологияи муосири иттилоотӣ ва иртиботӣ; - муносибати тафриқавӣ дар рафти таълим бо назардошти тафовути байни онҳо ва талаботи фардӣ; - этикаи касбии омӯзгорӣ; - саҳеҳ баён намудани фикри худ дар шакли шифохӣ; - донишҷӯён ба забони хоричӣ дар сатҳи муошират; - малакаи ҳалли проблемаҳои байнифаннӣ ва барқарор кардани робита байни фанҳои гуногун; - қобилияти дарёфти методҳои муносибу мувофиқ дар рушди касбият.
9	БАҲОДИҲИИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТ	<p>Дар раванди таълим натиҷаҳои азхудкунии барномаи таҳсилотӣ ба таври зерин баҳодихӣ карда мешаванд:</p> <p>педагогӣ</p> <ul style="list-style-type: none"> - тартиб додани нақшаҳои тақвимӣ ва муфассали дарсҳо, тавсифномаи психологӣ аҳли синф ва хонандагони алоҳида дар рафти таҷрибаомӯзӣ; - назорати “қабул”- омодагии донишҷӯён аз фанни химия дар оғози курси 1 (тестҳо, масъалаҳо ва ғ.); - баҳодихии нақшавӣ ва мунтазами дараҷаи азхудкунии дониш, малакаву маҳорати омӯзгори ояндаи фанни химия, ки донишҷӯён дар рафти омӯхтани бахшҳо ва модулҳо ҳосил мекунанд; - корҳои хаттӣ ва презентатсияҳо, ки барои баҳодихии пешрафти донишҷӯён дар бобати муоширати шифохӣ ва хаттӣ имконият фароҳам меоранд; - лоихаҳои инфиродӣ ва гуруҳӣ; - супоришҳои хонагӣ, тестҳои мавзӯӣ, супоришҳои назоратӣ, имтиҳонҳо, аттестатсия; - таҳлили муқоисавии дараҷаи омодагии донишҷӯён ҳангоми “қабул” ва “хатм”; - таҳлили муқоисавии натиҷаҳои таълимии банақшагирифташуда ва ба дастомада.

¹Эзоҳ: Кредитҳои машгулиятҳои факултативӣ (18 кредит) ба ҳаҷми умумии кредитҳои барнома дохил намешаванд ва ҳатмӣ ба шумор намераванд. ДМТ имконияти муайян намудани номуҷрибаи машгулиятҳо ва ҳаҷми кредитҳои онҳоро дорад.

		<p>ИЛМӢ-ТАҲҚИҚОТӢ</p> <ul style="list-style-type: none"> - қобилияти таҳияи нақшаи корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ ва омӯзиши адабиётҳои нашршудаи илмӣ аз рӯи мавзӯи илмӣ -мунтазами такмил додани дараҷаи азхудкунии дониш, малакаву маҳорати иҷрои корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ; -таҳлили корҳои таҷрибавии илмӣ бо қисмати назариявии адабиётҳои илмӣ; -қобилияти оmodасозии ҳисобот, мақолаҳо, фишурдаи мақолаҳо, монография, донишгари асосҳои ҳуқуқӣ-меъёрии гирифтани патентҳо; <p>ИЛМӢ-ИСТЕҲСОЛӢ</p> <ul style="list-style-type: none"> – донишгари технология ва азхудкунии равандҳои технологияи истеҳсолоти химиявӣ, истеҳсоли маводи химиявӣ, ҳисоби онҳо; – қобилияти оmodасозии ҳуҷҷатҳо аз рӯи сифати менечментӣ ва усулҳои намунавии назорати сифати равандҳои технологӣ дар қитъаи истеҳсолӣ, ташкили ҷойи корӣ, техникаи ҷиҳозонидани он, ҷойгирсозии таҷҳизоти технологӣ, иҷрои назорати риояи интизоми технологӣ ва беҳатарии экологӣ; -таҷрибаи натиҷаҳои корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ дар истеҳсолот. – ташкилӣ-идоракунии – банақшагири ва ташкили кори коллектив дар доираи фаъолияти касбии худ; – донишгари асосҳои ташкилӣ-ҳуқуқии фаъолияти идоравӣ- соҳибкорӣ, банақшагирии кори кормандон ва фонди музди меҳнат; – донишгари усулҳои иҷрои ғояҳои навгонӣ, ташкили истеҳсолот ва роҳбарии самарабахши кори одамон, оmodасозии ҳуҷҷатҳо барои таъсиси системаи менечменти сифати ҷузъу томҳои истеҳсолӣ; – қобилияти таҳияи нақшаи фаврии кори ҷузъу томҳои истеҳсолоти химиявӣ, гузаронидаи таҳлили хароҷот ва натиҷаҳои фаъолияти ҷузъу томҳои истеҳсолӣ, тартибдиҳии ҳуҷҷатҳои техникӣ ва инчунин гузоришоти муқаррарнамуда тибқи шакли тасдиқгардида; – қарорҳо, фармону фармоишҳо, маводҳои меъёрӣ ва дастурҳо, ки ба соҳаи истеҳсолоти химиявӣ дахл доранд; – масъалаҳои асосии илмӣ-техникӣ ва дурнамои тараққиёти илм, техника ва технологияи химиявӣ; – асосҳои иқтисод, ташкили кор ва истеҳсолот; – асосҳои қонунгузорӣ оид ба меҳнат; – қоида ва меъёрҳои ҳифз ва беҳатарии меҳнат.
10	ТАҲАССУС	
РАМЗ ВА НОМИ ИХТИСОС		1-31 05 01-02–Химия (фаъолияти илмию педагогӣ)
ГУРҶИ ИХТИСОСҶО		31 05 –Илмҳои химиявӣ
ТАҲАССУС ВА ДАРАҶАИ КАСБИИ		Омӯзгор, бакалаври педагогика аз рӯи ихтисоси химия

БАЪД АЗ ХАТМ			
11 БАХШҶО ВА МОДУЛҶО			
НОМИ БАХШ	ФАНҶОИ ЗАМИНАВӢ	48	кредит
ҲАДАФИ БАХШ	Ҳадафи бахш – таъминоти донишу малакаҳои заминавӣ, ки барои ворид шудан ба низоми таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон зарур мебошанд.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ БАХШ	Бахши фанҳои заминавӣ аз модулҳои зерин иборат аст: Модули фанҳои иҷтимоӣ-гуманитарӣ- 22 кредит; Модули фанҳои забонӣ - 15 кредит; Модули фанҳои табиӣ-иқтисодӣ ва технологияи информатсионӣ- 11 кредит.		
НОМИ МОДУЛ	Модули фанҳои иҷтимоӣ-гуманитарӣ	22	кредит
ҲАДАФИ МОДУЛҶО	Ҳадафи модул – омӯзиши асосҳои илмҳои иҷтимоӣ ва гуманитарӣ, асосҳои таърих, фарҳанг ва иқтисодиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин ташаккули ҷаҳонбинии фарҳангии иртиботӣ.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ МОДУЛ	1.Фалсафа – 4 кредит; 2.Таърихи муосири Тоҷикистон – 3 кредит; 3.Фарҳангшиносӣ – 3 кредит; 4.Сотсиология – 3 кредит; 5.Сиёсатшиносӣ – 3 кредит; 6.Ҳуқуқ аз рӯи ихтисос – 3 кредит; 7.Диншиносии илмӣ –3 кредит.		
НАТИҶАҶОИ ТАЪЛИМИИ МОДУЛ	Донишҷӯе, ки модулро аз худ кардааст: -асосҳои таърих ва фарҳанг, нақш ва мақоми Тоҷикистонро дар таърихи инсоният ва ҷаҳони муосир медонад; -асосҳои банақшагирии тижоратро, ҳуқуқ ва қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистонро медонад; -асосҳои фанҳои гуманитарӣ ва ҷамъиятиро, методҳо ва тарзу роҳҳои таҳлили фалсафии масъалаҳоро, шаклҳо ва методҳои таҳсилоти илмиро медонад; -нуқтаи назари худро мустақилона ифода карда метавонад, тафаккури мантиқӣ дорад, мусоҳиботи расмӣ, муҳокимаҳои маънавию ахлоқиро бурда метавонад, принципҳои ахлоқию зебоифаҳмиро риоя менамояд; -донишҳои гуногуни шаклҳои тафаккур ва малакаҳои истифодаи онҳоро дар вазъиятҳои мухталиф дар мувофиқа бо талаботи педагогӣ ва сиёсӣ намоиш дода метавонад; -назарияҳо, стратегияҳо ва воситаҳои роҳбарӣ, ки барои тавсеаи ҳуқуқи имкониятҳои хонандагон ва рушди иқтисодии эҷодии худ ёрӣ мерасонанд, аз худ кардааст.		
НОМИ МОДУЛ	Модули фанҳои забонӣ	15	кредит
ҲАДАФИ МОДУЛ	Ҳадафи модул – фароҳам намудани заминаи касбии малакаҳои забонӣ/иртиботӣ, ки барои фаъолияти кории омӯзгор зарур мебошанд.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ МОДУЛ	1.Забони тоҷикӣ аз рӯи ихтисос – 3 кредит; 2.Забони русӣ аз рӯи ихтисос – 6 кредит; 3.Забонҳои хориҷӣ аз рӯи ихтисос – 6 кредит.		
НАТИҶАҶОИ ТАЪЛИМИИ МОДУЛ	Донишҷӯе, ки модулро аз худ кардааст: -забонҳои тоҷикӣ, русӣ ва хориҷиро дар нутқи шифоҳӣ ва хаттӣ дар сатҳи муошират дар доираи ихтисоси худ дуруст истифода бурда метавонад; -донишҳои малакаҳои амалии барои ҷустуҷӯи иттилооти		

	илмиро ба забони хоричӣ соҳиб аст; -донишҳо ва малакаҳои корбурди истилоҳотро ба забони хоричӣ дорад;		
	-малакаҳои таҳияи мазмуну мундариҷа ва сохтори нутқро дар мувофиқа бо мақсад, вазъият ва иштирокчиёни муоширатро дорост.		
НОМИ МОДУЛ	Модули фанҳои табиӣ-иқтисодӣ ва технологияи информатсионӣ	11	кредит
ҲАДАФИ МОДУЛ	Ҳадафи модули фароҳам овардани заминаи ташаккули салоҳиятҳои марбут ба илмҳои табиӣ ва дақиқ мебошад, ки ба рушди муносибати эҷодӣ, ба шахсият нигаронидашуда мусоидат менамояд.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ МОДУЛ	1. Технологияи информатсионӣ – 5 кредит; 2. Географияи иқтисодии Тоҷикистон бо асосҳои демография – 3 кредит; 3. Экология – 3 кредит.		
НАТИҶАҲОИ ТАЪЛИМИИ МОДУЛ	Донишҷӯе, ки модулиро аз худ кардааст: -малакаҳои истифодаи низомҳои компютерӣ-иттилоотӣ, ҷамъоварӣ, ҳифз, таҳлил, интишор ва ҷустуҷӯи маълумотро дар шабакаи Интернет аз худ намудааст; -вазъи геополитикиро таҳлил карда метавонад, тақсими маъмури-иҷтимоӣ ва ҳудудии мамлакатро медонад; -хусусиятҳои саноати Тоҷикистон, таърихи саноат ва хоҷагии қишлоқи мамлакатро медонад; -принсипҳои устуворӣ ва маҳсулнокии табиати зинда ва дар зерин таъсири омилҳои антропогенӣ тағйир ёфтани онро мефаҳмад; -маҳорати таҳлили бонизомии мушкилиҳои глобалии экологӣ, масъалаҳои вазъи муҳити атроф ва истифодаи оқилонаи захираҳои табиӣ дар заминаи донишҷӯи қонунҳои асосии экологиро дорад.		
НОМИ БАҲШ	ФАНҲОИ ТАҲАССУСӢ	105	кредит
ҲАДАФИ БАҲШ	Ҳадафи баҳш - таълими фанҳои таҳассусӣ ба донишҷӯён ва талабот нисбат ба онҳо, ки барои фаъолияти минбаъдаи мутахассис дар соҳ зарур мебошанд.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ МОДУЛ	Баҳши фанҳои таҳассусӣ аз модулиҳои зерин иборат аст: Модули фанҳои умумикасбӣ – 51 кредит; Модули фанҳои таҳассусӣ – 54 кредит.		
НОМИ МОДУЛ	Модули фанҳои умумикасбӣ	51	кредит
ҲАДАФИ МОДУЛ	Ҳадафи модули мазкур ба донишҷӯён фароҳам овардани заминаи донишу малакаҳо аз фанҳои касбӣ, ки барои амалӣ намудани фаъолияти касбии омӯзгорӣ ва таҳқиқотчи заруранд, ба ҳисоб меравад.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ МОДУЛ	1. Математикаи олӣ – 6 кредит; 2. Физика – 6 кредит; 3. Педагогика – 3 кредит; 4. Асосҳои маҳорати педагогӣ – 3 кредит; 5. Усули таълими химия – 6 кредит; 6. Химияи ғайриорганикӣ – 12 кредит; 7. Химияи органикӣ – 12 кредит. 8. Назарияи иқтисодӣ – 3 кредит;		
НАТИҶАҲОИ	Донишҷӯе, ки модулиро аз худ кардааст:		

ТАЪЛИМИИ МОДУЛ	<p>- асосҳои математикаи мактабӣ ва олиро медонад, малакаи истифодаи донишҳои математикиро дар ҳалли масоили химия доро аст;</p> <p>- аз уҳдаи ҳалли масъалаҳои химиявӣ бо усулҳои математикӣ мебарояд;</p> <p>-моҳияти физикии ҳодисаҳои табииро, ки дар ҷаҳон ба вуқӯъ меоянд, мефаҳмад ва нақши химияро дар ташаккули ҷаҳонбинӣ ва иҷрои масъалаҳои амалӣ дарк мекунад;</p> <p>-комёбиҳои химияи муосирро барои баланд бардоштани рушди тафаккур дар касби интихобкардааш истифода мебарад;</p> <p>-донишҳои математикӣ ва физикиашро бо донишҳои химиявӣ алоқаманд карда метавонад ва моҳияти алоқани ҳар се фанро дарк менамояд;</p> <p>-фаъолияти таълимию омӯзгориро дар сатҳи муассисаҳои миёнаи умумӣ ба нақша гирифта метавонад;</p> <p>-қонуниятҳо ва хусусиятҳои рушди хонандагонро медонад, тафовут ва талаботҳои махсуси онҳоро (масалан, услуби омӯзиш, истеъдод ва ғ.) гурӯҳбандӣ карда метавонад;</p> <p>-принсипҳои таълим ва таҷрибаи омӯзгориро дар соҳаи маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон соҳиб аст;</p> <p>-ба хонандагон қобилияти маслиҳат доданро дорад ва бо падару модарон доир ба фаъолияти таълимӣ ҳамкорӣ менамояд;</p> <p>-малакаҳои заминавии мушоҳида, тасвир ва таҳлили машғулиятҳоро дорост;</p> <p>-бо кодекси ахлоқи омӯзгор шинос буда, нақши омӯзгорро ҳамчун мураббии арзишманд эътироф намуда, барои рушди арзишҳои мактабӣ талош меварзад;</p> <p>-усулҳои муоширати педагогиро медонад ва онро дар вазъиятҳои иртиботӣ аз нуқтаи назари мақоми омӯзгор ба кор бурда метавонад;</p> <p>-методикаи таълими химияро аз худ карда, дар дараҷаҳои мухталифи таълим онро татбиқ карда метавонад;</p> <p>- дорои малакаҳо ва методҳои таҳқиқотӣ, аз ҷумла роҳҳои таҳқиқотӣ ва банақшаگیرӣ, ахлоқи маърифатӣ, малакаҳои ҳаттӣ ва таҳлилӣ, иртибот ва робита, мебошад;</p> <p>- қонунҳои асосии химия, хосиятҳои физикӣ ва химиявӣ, тарзҳои ҳосил кардан ва соҳаҳои истифодаи амалии синфҳои асосии моддаҳои ғайриорганикиро дар сатҳи зарурӣ дорад;</p> <p>- назарияи сохти пайвастаҳои органикӣ, алоқани сохт ва хосиятҳои онҳо, номенклатура, изомерия, усулҳои лабораторӣ ва саноатии ҳосил кардан, хосиятҳои физикӣ ва химиявӣ, соҳаҳои истифодаи амалии синфҳои асосии моддаҳои органикиро ба дараҷаи зарурӣ дорад;</p>			
НОМИ МОДУЛ	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%;">Модули фанҳои таҳассусӣ</td> <td style="width: 10%; text-align: center;">54</td> <td style="width: 30%;">кредит</td> </tr> </table>	Модули фанҳои таҳассусӣ	54	кредит
Модули фанҳои таҳассусӣ	54	кредит		
ҲАДАФИ МОДУЛ	<p>Ҳадафи модули фароҳам овардани имкониятҳо ҷиҳати соҳиб шудан ба донишҳои амиқи фанҳои махсус ва малакаҳо доир ба пешбурди фаъолияти таълими химия мебошад.</p>			
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ	<p>1.Химияи таҳлилӣ – 12 кредит;</p> <p>2.Химияи физикӣ –12 кредит;</p>			

МОДУЛ	<p>3.Химияи пайвастаҳои калонмолекули – 3 кредит; 4.Усулҳои ҳалли масъалаҳои химиявӣ –3 кредит; 5.Технологияи умумии химиявӣ – 3 кредит; 6.Тарикаҳои физикии таҳқиқот - 3 кредит; 7.Химияи коллоидӣ - 3 кредит; 8.Фанҳои тахассусӣ – 15 кредит.</p>
НАТИҶАҲОИ ТАЪЛИМИИ МОДУЛ	<p>Донишҷӯе, ки ин модуло аз худ кардааст: -дори донишҳои муайян доир ба химияи таҳлилии бошад ва усулҳои таҳлили сифатӣ ва миқдории моддаҳои химиявиро дар раванди тадриси фанни химия дар муассисаҳои миёнаи умумӣ татбиқ карда тавонад; -доир ба қонунҳои термодинамикаи химиявӣ, мувозинати химиявӣ, темодинамикаи маҳлулҳо, кинетикаи реаксияҳои химиявӣ, электрохимия фаҳмиши концептуалӣ ва донишҳои воқеӣ дошта бошад ва онҳоро дар амалии химияи мактабӣ татбиқ намояд; -пайвастаҳои калонмолекули, реаксияҳои полимеризатсия, поликонденсатсия ва дигар усулҳои ҳосил кардани полимерҳо, сохт, хосиятҳо ва нақши муҳими онҳоро дар ҳаёти инсон донанд ва дори малакаи тадриси онҳо дар доираи фанни химияи мактабӣ бошад; -моҳият ва хусусияти фарқкунандаи равандҳои ядрӣ, сохти атом ва ядрои атом, нақши муҳими радионуклидҳо чӣ қадар таълиф кардани энергияи электрикӣ, таъмини аҳолии ва корхонаҳои саноатӣ бо энергияи электрикӣ дарк ва ба хонандагон талқин намояд; -доир ба навҳои истеҳсолоти химиявӣ (аз ҷумла дар Ҷумҳурии Тоҷикистон), қонуниятҳои асосии равандҳои технологӣ, нақши технологияи химиявии муосир дар ҳаёти инсон донишҳои заруриро дора бошад ва дарки муҳимияти онҳоро ба хонандагон дар доираи фанни химияи мактабӣ фаҳмонида тавонад; -моҳияти системаҳои дисперсиро, ки дар табиат ва ҳаёт васеъ паҳн шудаанд, қонуниятҳои дар онҳо амалкунанда ва аҳамияти онҳоро донанд ва фаҳмиши хонандагонро чӣ қадар муҳимияти чунин системаҳо ва донишҳои онҳо пайваста ташаккул диҳад; -асосҳои назариявӣ ва амалии тарикаҳои физикии таҳқиқотро, ки дар замони муосир тадриси фанни химия бе истифодаи онҳо комил нахоҳад буд, ба дараҷаи зарурӣ донанд ва вобаста ба имкониятҳои техникаи озмоишгоҳи химиявии муассисаҳои таълимии миёнаи умумӣ интихобан татбиқ намояд; - аз рушди илми химия дар замони муосир бархурдор бошад, донишҳои илмии зимни омӯзиши фанҳои махсус дарёфт кардашро чӣ қадар ташаккул додани ҷаҳонбинии илми хонандагон истифода намояд; шумораи фанҳои махсус чорто буда, дар ҳаҷми чоркредитӣ дар муассисаи таҳсилоти олии касбӣ тадрис мешаванд ва барномаи таълимиашон бо мавзӯи илми кафедраҳои тахассусӣ алоқманд аст; -дониш ва қобилияти худро дар рафти тадриси фанни химия бо мақсади афзун кардани малакаи мисолу масъалаҳои химиявӣ ҳал намудан ва таҷрибаҳои химиявӣ</p>

	гузаронидани хонандагон роҳандозӣ карда тавонад; -ба хонандагон муҳокима рондан, мубоҳисаҳои химиявӣ оростан ва сохтани моделҳои химиявиро омӯзонад, барои пайдо шудани тафаккури химиявии хонандагон мусоидат намояд;		
НОМИ БАХШ	ФАНҲОИ ИНТИХОБӢ	60	кредит
ҲАДАФИ БАХШ	Ҳадафи бахши мазкур вобаста ба мақсадҳои бахшҳои фанҳои заминавӣ ва таҳассусӣ ба донишҷӯён додани донишҳои заминавии иловагӣ маҳсуб меёбад.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ БАХШ	Бахши фанҳои интихобӣ аз модулҳои зерин иборат аст: модули фанҳои интихобии бахши 1 – 6 кредит; модули фанҳои интихобии бахши 2 – 54 кредит.		
НОМИ МОДУЛ	Модули фанҳои интихобии бахши 1	6	кредит
ҲАДАФИ МОДУЛ	Ҳадафи модул-ба вучуд овадани имкониятҳо барои гирифтани донишҳои иловагӣ аз бахши фанҳои заминавии компоненти давлатӣ ба ҳисоб меравад.		
НАТИҶАҲОИ ТАЪЛИМИИ МОДУЛ	Донишҷӯе, ки модулро аз худ кардааст: -соҳиби донишҳои амиқе мебошад, ки пас аз омӯзиши фанҳои интихобии заминавӣ ба даст омада аст; -донишҳои аз ҳисоби фанҳои интихобӣ ҳосилнамударо бо таълими фанҳои химия дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ муқоиса карда метавонд.		
НОМИ МОДУЛ	Модули фанҳои интихобии бахши 2	54	кредит
ҲАДАФИ МОДУЛ	Ҳадафи модул- ба вучуд овадани имкониятҳо барои гирифтани донишҳои иловагӣ, ки аз таълими фанҳои таҳассусӣ ҳосил мешаванд.		
НАТИҶАҲОИ ТАЪЛИМИИ МОДУЛ	Донишҷӯе, ки модулро аз худ кардааст: - соҳиби донишҳои амиқе мебошад, ки пас аз омӯзиши фанҳои интихобии таҳассусӣ дарёфт кардааст; - донишҳои аз ҳисоби фанҳои интихобӣ ҳосилнамударо дар фаъолияти минбаъдаи касбии худ истифода бурда метавонад		
НОМИ БАХШ	ТАҶРИБАОМӮӢ	18	кредит
ҲАДАФИ БАХШ	Ҳадафи бахш – ташаккули қобилияти истифодаи донишҳои назариявии ҳосилшуда ҳангоми фаъолияти таҳассусӣ дар соҳаи химия мебошад.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ БАХШ	1. Таҷрибаомӯзии таълимӣ – 6 кредит; 2. Таҷрибаомӯзии педагогӣ – 6 кредит; 3. Таҷрибаомӯзии пешаздипломӣ – 6 кредит.		
НАТИҶАҲОИ ТАЪЛИМИИ БАХШ	Донишҷӯе, ки бахшро аз худ кардааст: -таҳсилоти бонизомро мутобиқи талаботи стандарти таҳсилот ва барномаҳои таҳсилотӣ ба нақша гирифта метавонад; -рафтори худро ҳамчун омӯзгор таҳлил ва баҳодихи карда метавонад; -имкониятҳои муҳити таҳсилоти муосирро ба ҳисоб мегирад; -назарияҳои гуногунро дар раванди таълим ба кор мебарад; -салоҳиятҳо ва талаботро дар бобати худтакмилдиҳӣ таҳлил карда метавонад. - вазъи таҳқиқи мавзӯи қори хатро дар марказҳои илмии ҷаҳонӣ аз рӯи маводи маҷаллаҳои илмӣ муайян ва		

	озмоишҳои илмиро ҷиҳати таҳияи кори хатм гузаронида ва коркард намуда метавонад.		
НОМИ БАХШ	АТТЕСТАТСИЯИ ХАТМ	9	кредит
ҲАДАФИ БАХШ	Ҳадафи бахш - озмоиши амиқ ва гуногунҷабҳаи донишҳои назариявӣ ва таҷрибаи амалӣ дар соҳаи фанҳои химиявӣ, инчунин баҳодихии салоҳиятҳои бадастомадаи умумифарҳангӣ ва касбӣ мебошад.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ БАХШ	1. Кори таҳассусии хатм – 6 кредит; 2. Имтиҳони давлатӣ аз фанҳои таҳассусӣ – 1,5 кредит; 3. Имтиҳони давлатӣ аз педагогика ва УТХ - 1,5 кредит.		
НАТИҶАҶОИ ТАЪЛИМИИ БАХШ	Донишҷӯе, ки бахшро аз худ кардааст: -пажӯҳиш бурда метавонад, ба адабиёти илмӣ ва касбӣ истинод намуда, онро таҳлил карда, натиҷаҳои таҳқиқ ва методҳои таҳқиқотро муқоиса карда метавонад; -методҳои таҳқиқ ва коркарди иттилоотро истифода мебарад; -дар бораи масъалаи мавриди назар ва натиҷаҳои ба даст омада фикри худро фаҳмо, мантиқан сахҳеҳ ва мухтасару мушаххас ба таври хаттӣ баён карда метавонад; -натиҷаи таҳқиқоти худро дар заминаи корҳои қаблан анҷопазирфта таҳлилу баҳодихӣ карда метавонад ва натиҷаҳои ноилшударо дар асоси назарияҳои аввалия ва натиҷаи таҳқиқоти қаблӣ шарҳу эзоҳ дода метавонад; -бо адабиёти соҳавӣ (касбӣ) кор карда метавонад; -донишҳои ҳосилкардаашро зимни пажӯҳишҳои назариявӣ ва ё ҳалли масоили амалӣ татбиқ карда метавонад; -талаботро оид ба тарзи таҳияи матни илмӣ медонад ва дар асоси он кор бурда метавонад.		
НОМИ БАХШ	МАШҒУЛИЯТҶОИ ФАКУЛТАТИВӢ	18	кредит
МАҚСАДИ БАХШ	Ҳадафи бахш ин дар донишҷӯён ташаккул додани донишҳо оид ба тарзи ҳаёти солим ва худро идора карда тавоништан дар вазъиятҳои фавқулодда мебошад.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ БАХШ	1.Тарбияи ҷисмонӣ – 6 кредит; 2.Тайёрии ҳарбӣ – 12 кредит.		
НАТИҶАҶОИ ТАЪЛИМИИ БАХШ	Донишҷӯе, ки бахшро аз худ кардааст: -нақши иҷтимоии тарбияи ҷисмониро дар рушди шахсият ва омодагӣ ба фаъолияти касбӣ дарк менамояд; - омодагии аввалияи дифои ҳарбиро гузаштааст.		

4. МУҲЛАТИ АЗХУДКУНИИ БАРНОМАИ ТАҶСИЛОТӢ

4.1.Муҳлати азхуднамоии барномаи таҳсилот дар 4 соли таҳсил (дар шакли таҳсили рӯзона ва фосилавӣ) ба 208 ҳафта баробар аст, аз он ҷумла:

-таълими назариявӣ, бо назардошти корҳои илмӣ-таҳқиқотии донишҷӯён, машғулиятҳои амалӣ ва корҳои лабораторӣ – 121 ҳафта;

-сессияҳои имтиҳонӣ – 21 ҳафта;

-таҷрибаомӯзиҳо –12 ҳафта;

-таҷрибаи таълимӣ – 2 ҳафта;

-таҷрибаомӯзии педагогӣ –2+2 ҳафта;

-таҷрибаомӯзии истехсолӣ –2 ҳафта;

-таҷрибаомӯзии пешазхатм –4 ҳафта;

-аттестатсияи ниҳой якҷоя бо давраи омодагӣ ва дифои кори тахассусии хатм – 6 ҳафта;

-таътилҳо (якҷоя бо 8 ҳафтаи рухсатии баъдазхатм) –48 ҳафта.

4.2. Ҳаҷми аксари сарбории таълимии донишҷӯ (меҳнатталабӣ) дар як ҳафта 45 соат муқаррар шудааст, ки он ҳама намудҳои машғулиятҳои аудиторӣ ва ғайриаудиторӣ (корҳои мустақилона)-ро дар бар мегирад.

4.3. Сарбории ҳафтаинаи аудитории донишҷӯ дар шакли таҳсили рӯзона 30-36 соатро ташкил медиҳад. Ҳамзамон, ба миқдори соатҳои зикргардида машғулиятҳои тарбияи ҷисмонӣ ва факултативӣ дохил намешаванд.

4.4. Дар шакли таҳсили фосилавӣ ба донишҷӯ барои ба таълими аудиторӣ бо омӯзгор фаро гирифтани, дар ҳаҷми на камтар аз 144 соат ҷудо карда мешавад.

4.5. Таътилҳо дар соли таҳсил на камтар аз 10 ҳафтара ташкил медиҳанд, аз ҷумла таътили зимстона на кам аз 2 ҳафта.

5. ШАРОИТҲОИ АМАЛИГАРДОНИИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ

5.1. Таъминот ва дастгирии донишҷӯён

5.1.1. Донишгоҳ дорои заминаи моддӣ-техникие мебошад, ки ба талаботи қоидаҳо ва меъёрҳои амалкунандаи зиддисӯхтор ва гузаронидани ҳама гуна намудҳои омодагиҳои фаннӣ, корҳои амалӣ ва илмӣ-таҳқиқотӣ, ки аз ҳуҷҷати мазкур бармеоянд, мутобиқат мебошад.

5.1.2. Ҳар як донишҷӯ хангоми таҳсил ба китобхона (китобхонаи электронӣ) ва муҳити электронии иттилоотӣ-таҳсилотӣ дастрасии номаҳдуд доранд. Китобхонаи электронӣ ва муҳити электронии иттилоотӣ-таҳсилотӣ дастрасии донишҷӯро аз ҳар нуқтае, ки тавассути Интернет имконияти ба он пайваस्तшавӣ мавҷуд аст, таъмин карда метавонад. Муҳити электронии иттилоотӣ-таҳсилотии донишгоҳ имкониятҳои зеринро дорад: дастрасӣ ба нақшаҳои таълим, барномаҳои кории фанҳо ва таҷрибаомӯзиҳо, захираҳои электронии маводи таълимӣ, нашриёти низомҳои электронии китобхонаҳо, ки дар барномаҳои таълимии фан нишон дода шудаанд; қайди раванди таълим, натиҷаҳои санҷишҳои марҳилавӣ ва натиҷаҳои азхудкунии барномаи таҳсилотӣ; гузаронидани ҳама шаклҳои дарс, чараёни баҳодиҳӣ ба натиҷаҳои таълим, ки татбиқи онҳо бо назардошти истифодаи таълими электронӣ ва технологияҳои таҳсилоти фосилавӣ сурат мегирад.

5.1.3. Дар тавозуни донишгоҳ хобгоҳҳо ҳам барои донишҷӯён ва ҳам барои омӯзгорон мавҷуданд. Хобгоҳҳо дорои ҳуҷраҳои бароҳат буда, ҳаммом, хочатхона ва ҳуҷраи хӯрокпазӣ дар ҳар як ошёна алоҳида ҷойгиранд. Инчунин дар хобгоҳҳо ошхона ва нуқтаҳои хӯрокхӯрии фаврӣ мавҷуданд. Сокинон бо мебели зарурӣ (кат, чевони либос, мизу курсӣ), инчунин ҷойхобҳо таъмин карда мешаванд. Дар хобгоҳҳо пайваста барои беҳтар кардани шароити зист мунтазам кор бурда мешавад.

5.2. Назорат ва натиҷаи ниҳонии азхудкунии донишҳо

5.2.1. Аз рӯи ҳамаи фанҳо ва таҷрибаомӯзиҳо, ки дар барномаи таҳсилотӣ дарҷ гардидаанд, баҳои ҷамъбасти гузошта мешавад. Эквиваленти баҳои ҷамъбасти ба ҷадвали зерин мувофиқат менамояд:

Эквиваленти хуруфии баҳо	Эквиваленти рақамии баҳо	%-ҷавобҳои дуруст	Баҳои анъанавӣ
A	4,0	$95 \leq A \leq 100$	Аъло
A-	3,67	$90 \leq A- < 95$	
B+	3,33	$85 \leq B+ < 90$	Хуб
B	3,0	$80 \leq B < 85$	
B-	2,67	$75 \leq B- < 80$	

C+	2,33	$70 \leq C+ < 75$	Қаноатбахш
C	2,0	$65 \leq C < 70$	
C-	1,67	$60 \leq C- < 65$	
D+	1,33	$55 \leq D+ < 60$	
D	1,0	$50 \leq D < 55$	
Fx	0	$45 \leq Fx < 50$	Ғайриқаноатбахш
F	0	$0 \leq F < 45$	

5.2.2. Баҳои ҷамъбасти донишҷӯ оид ба азхуд намудани барномаи таълимӣ аз рӯи ҳар як фан мувофиқи формулаи зерин ҳисоб карда мешавад.

$$\text{Баҳои ҷамъбасти} = \left[\frac{(P_1 + P_2)}{2} \right] * 0,5 + \text{ИК} * 0,5$$

P₁ – натиҷаи назорати санҷиши фосилавии 1

P₂ – натиҷаи назорати санҷиши фосилавии 2

ИК – Назорати ҷамъбасти

5.2.3. Раванди баҳодиҳии имтиҳонҳои ҷорӣ ва натиҷабарории ниҳони азхудкунӣ аз рӯи ҳар як фан ва дигар намудҳои фаъолият (аудиторӣ ва ғайриаудиторӣ) аз ҷониби Шӯрои таълимӣ-методии донишгоҳ дар асоси “Низомномаи низоми кредитии таҳсилот дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон” муайян карда мешавад.

5.3. Дар рафти амалӣ намудани барномаи таҳсилотӣ ДМТ ҳуқуқ дорад, ки:

-раванди таълимро дар шакли курсҳои назариявии муаллифӣ ва машғулиятҳои гуногуни гурӯҳию инфиродӣ, амалию семинарӣ аз рӯи барномаҳои таълимӣ, ки дар ҳуди донишгоҳ бо назардошти хусусиятҳои минтақавӣ, миллию этникӣ, касбӣ ва ҳамчунин қорҳои илмӣ-таҳқиқотии омӯзгорон, ки мазмуну мундариҷаи ихтисосро фаро мегиранд, амалӣ гардонад;

-умқи таълими фаслҳои ҷудогонаи фанҳои фаҳмиш ва таҳассусӣ қарор доранд, дар мутобиқат бо сикли фанҳои омодаи касбӣ ва бо назардошти ба ҳисоб гирифтани хусусиятҳои инфиродии донишҷӯён муқаррар намояд;

-номгӯи таҳассусҳоро аз рӯи ихтисосҳои донишгоҳ, номгӯи фанҳои таҳассусӣ, ҳаҷм, мазмуну мундариҷаи онҳо, инчунин шаклҳои назоратро барои аз худ намудани онҳо, илова ба муқаррароти барномаи таҳсилотии мазкур, муайян намояд;

-барномаи таҳсилотро аз рӯи ихтисоси 1-31 05 01 02 – Химия дар муҳлатҳои ихтисоршуда барои донишҷӯёне, ки маълумоти миёнаи касбӣ ва ё таҳсилоти олии касбӣ дар ихтисосҳои мувофиқ дошта, амалӣ гардонад.

Муҳлатҳои ихтисорӣ дар асоси донишҳои мавҷуда, малакаву қобилияти донишҷӯён, ки қаблан дар давоми таҳсил дар муассисаҳои дигар ҳосил кардаанд, муайян карда мешавад. Муҳлат ва давомнокии ҳадди ақали таҳсил аз се сол кам нест. Таҳсил дар муҳлатҳои ихтисорӣ инчунин барои шахсоне, ки дараҷаи таҳсилот ва қобилияти онҳо ба ихтисос муносиб ва асоснок мебошад, низ иҷозат дода мешавад.

5.4. Таъминоти кадрӣ раванди таълим

Таъминоти кадрӣ барномаи таҳсилотии мазкур аз ҷониби кафедраҳои соҳавии зерин таъмин карда мешавад:

- Химияи ғайриорганикӣ;
- Химияи таҳлилий;
- Химияи органикӣ;
- Химияи физикӣ ва коллоидӣ;
- Химияи татбиқӣ;
- Усули таълими химия;
- Технологияи истеҳсолоти химиявӣ.

Инчунин, барои татбиқи бахши фанҳои заминавӣ ва модули фанҳои умумикасбӣ кафедраҳои умумидонишгоҳии зерин ҷалб карда мешаванд.

Тахассуси ҳайати роҳбарикунанда ва кормандони илмӣ-омӯзгорӣ ба тавсифномаи тахассусӣ, ки дар “Дастурамали вазифавии кормандони муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ” зикр гардидааст, мувофиқат менамояд.

Маълумоти пурра оид ба ҳайати профессорону омӯзгорон, ки раванди таълими барномаҳои таҳсилотиро таъмин менамоянд, дар сомонаи расмии ДМТ ҷойгир шудааст (ниг. ба <https://tnu.tj>).

5.5. Таъминоти таълимӣ методии раванди таълим

Амалӣ намудани барномаи таҳсилоти омоданамоеи мутахассисони соҳибдиплом бояд бо ҳуҷҷатҳои таълимӣ методӣ аз рӯи ҳамаи машғулиятҳои таълимӣ, дастрасии донишҷӯён ба фонди китобхона ва маҳзани маълумотҳо, ки бо мазмун ва мундариҷаи худ ба номгӯи фанҳои барномаи таҳсилот мутобиқанд, мавҷудияти китобҳои дарсӣ, дастурҳои таълимӣ ва тавсияҳои методӣ аз рӯи ҳамаи фанҳо ва навъҳои машғулиятҳои таълимӣ, аз он ҷумла тамоми намудҳои корҳои лабораторию амалӣ дар доираи фанҳои таълимӣ ихтисос фароҳамомада таъмин бошад.

Мавҷудияти лабораторияҳо барои иҷрои корҳои лабораторӣ-амалӣ ҳатмӣ мебошад.

5.6. Таъминоти моддию техникаи раванди таълим

Донишгоҳ, ки амаликунандаи барномаи таҳсилотии омоданамоеи мутахассисони соҳибкасб мебошад, дорои заминаи моддӣ-техникаи ба меъёрҳои санитарии техникаи ва гузаронидани тамоми намудҳои машғулиятҳои лабораторӣ, амалӣ ва корҳои илмӣ-таҳқиқотии донишҷӯён, ки нақшаи таълимӣ ихтисос муқаррар кардааст, ҷавобгӯ мебошад.

5.7. Таъмини таълимӣ методии таҷрибаомӯзӣ

Барномаи таҳсилотӣ барои омодагӣ ба фаъолияти касбӣ, бахши таҷрибаомӯзиро, ки баҳри рушди салоҳиятҳои касбӣ равона шудааст, пешбинӣ намудааст. Бо ин мақсад баргузори се навъи таҷрибаомӯзӣ: таълимӣ ва истеҳсолӣ, педагогӣ ва пешазхатм дар назар дошта шудааст. Миқдори ҳафтаҳои ҷудошуда ва вақти баргузори онҳо (семестрҳо) дар ҷадвали зерин нишон дода шудааст:

Таҷрибаомӯзиҳо	№ семестр	Миқдори ҳафта
Таълимӣ ва истеҳсолӣ	4,6	2+2
Педагогӣ	6,8	2+2
Пешазхатм	8	4

Шаклҳои ҳисобот оид ба ҳар як намуди таҷрибаомӯзиҳо аз ҷониби Маркази таҷрибаомӯзӣ ва рушди касбияти ДМТ ва кафедраҳои соҳавӣ муайян карда мешавад.

5.7.1. Таҷрибаомӯзии таълимӣ хусусияти шиносоикунанда дошта, вазифаи он ба донишҷӯён нишон додани фаъолияти озмоишгоҳҳои илмӣ ва таълимӣ кафедраҳои тахассусӣ, муассисаи таҳсилоти миёнаи умумӣ ва фаъолияти кормандони ин муассисаҳо мебошад. Ин имконият медиҳад, ки донишҷӯён бевосита раванди ташкили меҳнат, махсусиятҳои касбӣ ва дигар лаҳзаҳои амалиро бубинанд.

Таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ– раванди комплексие мебошад, ки дар он донишҷӯён намудҳои фаъолиятро иҷро мекунанд, ки ихтисос муайян намудааст. Дар таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ ҷиҳатҳои зерин муайян карда мешавад:

- самтгирӣ дар фазои касбият;

- тамоили гуногунҷанбагии фаъолияти илмӣ-таҳқиқотӣ дар ҳамаи соҳаҳои фаъолияти тахассусӣ;

Таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ дар корхонаҳои саноатии Душанбе ва ноҳияҳои дигари ҷумҳурӣ, озмоишгоҳҳои химиявии марказҳои саломатӣ ва санитарӣ-эпидемиологӣ новобаста аз шакли моликиятшон (давлатӣ ё хусусӣ) сураат мегирад. Дар раванди таҷрибаомӯзии истеҳсолӣ барои ҳар як ташкилот (пойгоҳи таҷрибаомӯзӣ), донишгоҳ роҳбарони таҷрибаомӯзиро аз ҳисоби устодони кафедра ҷудо менамояд.

Роҳбарони таҷрибаомӯзӣ ба донишҷӯён оид ба рафти таҷрибаомӯзии истехсолӣ ва омода намудани ҳуҷҷатҳои ҳисоботӣ машварат медиҳанд.

Таҷрибаомӯзии педагогӣ – раванди комплексие мебошад, ки дар он донишҷӯён намудҳои фаъолиятро иҷро мекунанд, ки ихтисос муайян намудааст. Дар таҷрибаомӯзии педагогӣ ҷиҳатҳои зерин муайян карда мешавад:

-самтгирӣ дар фазои касбият;

-тамоили гуногунҷанбагии касбияти омӯзгори оянда дар ҳамаи соҳаҳои фаъолияти педагогӣ;

-ташаққулӣ дар муҳити табиӣ раванди педагогӣ - фарҳанги инъикосӣ сурат мегирад, дар ҳоле ки барои омӯзгор предмети фикр восита ва методҳои фаъолияти педагогии ҳуди ӯ мебошад.

Таҷрибаомӯзии педагогӣ дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ, гимназия ва литсейҳои шаҳри Душанбе сурат мегирад. Дар раванди таҷрибаомӯзии педагогӣ барои ҳар як муассиса (пойгоҳи таҷрибаомӯзӣ), донишгоҳ методистони кафедраи методикаи таълим, педагогика ва психологияро ҷудо менамояд. Методистон ба донишҷӯён оид ба рафти таҷрибаомӯзии педагогӣ ва омода намудани ҳуҷҷатҳои машварат медиҳанд.

5.7.2. Таҷрибаомӯзии пешазхатм пас аз азбар намудани ҳамаи фанҳои дар нақшаи таълимӣ пешбинишуда ва бахши фанҳои интихобии модулҳои тахти роҳбарии омӯзгорони кафедраи таҳассусӣ сурат мегирад. Мақсад аз баргузори таҷрибаомӯзии пешазхатм - ин азҳудкунии маҷмӯии ҳамаи намудҳои фаъолияти касбӣ аз рӯи ихтисос, инчунин ташаққули салоҳиятҳои умумӣ ва касбӣ, дарёфти малака ва қобилиятҳои дар ҷойҳои кории муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ва корхонаи саноатӣ ва дар баробари ин, омодагии донишҷӯ ба иҷрои кори таҳассусии хатм мебошад. Дар давраи таҷрибаомӯзии пешазхатм донишҷӯён бо тарзи гузаронидани озмоишҳои ба мавзӯи рисолаи хатм алоқамандбуда шиносӣ пайдо карда, дорони малакаи аввалияи корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ ҷиҳати омода кардани кори таҳассусии хатм мегарданд.

6. МУНДАРИҶАИ МАҶМӯИ ҲУҶҶАТҶОИ БАРНОМАИ ТАҶСИЛОТӢ АЗ РӯИ ИХТИСОСИ 1-31 05 01-02–ХИМИЯ (ФАЪОЛИЯТИ ИЛМИЮ ПЕДАГОГӢ)

6.1. Нақшаи таълимӣ аз рӯи ихтисос (НТИ)

Нақшаи таълимӣ қисмати маҷмӯи ҳуҷҷатҳои барномаи таҳсилотӣ ба ҳисоб рафта, рӯйхати фанҳо, ҳаҷми бӯҷаи вақт, тартиби пайҳамоӣ ва давраҳои алоҳидаи омодагии фанҳои таълимӣ, таҷрибаомӯзиҳо, машғулиятҳои факултативӣ, модулҳои таълимӣ ва дигар навъҳои фаъолияти амалии таълимиро муқаррар менамояд. Нақшаи таълимӣ аз рӯи ихтисосҳои амалкунандаи ДМТ қисматҳои зеринро дар бар мегирад:

-номгӯӣ ва рамзи ихтисос, таҳассус, муҳлат ва шаклҳои таълим;

- тақвими раванди таълим (дар ҳафтаҳо);

- маҷмӯи бӯҷаи вақт (дар ҳафтаҳо);

-нақшаи раванди таълим бо нишон додани номгӯии бахшҳо ва фанҳои ҳатмӣ, миқдори кредитҳо (аудиторӣ ва ғайриаудиторӣ), нимсолаҳо, таҷрибаомӯзиҳо ва аттестатсияи давлатӣ;

-фехристи фанҳои интихобӣ.

Нақшаи таълимӣ аз рӯи ихтисос аз тарафи ДМТ дар мутобиқат бо ҳуҷҷатҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва талаботе, ки дар бандҳои 2 ва 4-и ҳуҷҷати мазкур дарҷ гардидааст, таҳия шудааст.

6.2. Нақшаи таълимии корӣ (НТК)

НТК бо назардошти таҳассуси интихобшуда ва талаботи қисматҳои ДМТ ва давлатӣ таҳия шудааст. Нақшаи кории таълим сохтори курси махсус ва бӯҷаи вақт, ки барои омӯзиши он зарур аст, муайян менамояд; НТК маҷмӯи фанҳои таълимӣ ва

ҳаҷми онҳоро дар соатҳо дар бар мегирад. Ҷадвали раванди таълим, пайдарҳамии омӯзиши фанҳоро аз рӯи курсҳо ва семестрҳо, навъҳои машғулиятҳои таълимии таҷрибавии гуногун, шаклҳои фосилавӣ ва навъҳои аттестатсияи ниҳонии давлатиро муайян мекунад. НТК дар асоси нақшаи намунавии таълимӣ, мувофиқаи Шӯрои олимони факултет омода ва аз тарафи раёсати таълим (шуъбаи таълим), тасдиқ карда мешавад.

6.3. Барномаҳо аз рӯи навъҳои таҷрибаомӯзӣ

Барномаҳо аз рӯи навъҳои таҷрибаомӯзӣ (таълимӣ ва истехсолӣ, педагогӣ, пешазхатм) дар асоси Стандарти давлатии таҳсилоти олиии касбӣ бо назардошти талаботи ҳадди ақали мундариҷа ва сатҳи омодагии хатмкунандагон аз рӯи ихтисоси 1-31 05 01-02–Химия (фаъолияти илмию педагогӣ) ҷиҳати ба даст овардани салоҳиятҳои касбӣ, таҷрибаи амалӣ ва омодагӣ ба фаъолияти касбии хатмкунанда таҳия карда шудаанд.

Барномаҳо аз рӯи навъҳои таҷрибаомӯзӣ қисматҳои зеринро дар бар мегирад:

- принсипҳои асосии ташкил намудани таҷрибаомӯзиҳо;
- мақсад ва вазифаҳои таҷрибаомӯзӣ;
- мундариҷа, шаклҳо, макон ва вақти гузаронидан таҷрибаомӯзиҳо;
 - натиҷаи ташаккулёбии салоҳиятнокии донишҷӯён бояд аз гузаштан аз таҷрибаомӯзиҳо;
 - сохтор ва мундариҷаи таҷрибаомӯзиҳо;
 - басти вазифаҳо, ки донишҷӯён бояд ба таври хатмӣ дар рафти таҷрибаомӯзиҳо иҷро намоянд;
 - хуҷҷатҳои ҳисоботӣ аз натиҷаи гузаштани таҷрибаомӯзиҳо;
 - тарзи баҳогузори донишҷӯён аз натиҷаи гузаштани таҷрибаомӯзиҳо;
 - таъминоти таълимӣ-методӣ ва иттилоотии таҷрибаомӯзиҳо

Барномаҳои таҷрибаомӯзӣ аз тарафи кафедраи таҳассусӣ бо ҷалби шуъбаи таҷрибаомӯзӣ ва кор бо мутахассисони ҷавон ва заминае, ки дар он таҷрибаомӯзӣ гузаронида мешавад, омода карда мешаванд. Хуҷҷати мазкур аз тарафи раёсати таълим(шуъбаи таълим) тасдиқ карда мешавад.

6.4. Барномаи таълимии фан

Барномаи таълимии фан – ин қисмати барномаи таҳсилотӣ мебошад, ки мақсад ва вазифаҳои курс (фанҳоро) бо тавсифи мавзӯҳо ва иттилооти иловагӣ, ки дар асоси он барномаи кории фан (силлабус) таҳия карда мешавад. Барномаи таълимии фан аз тавсифи фан, шарҳи мухтасари мавзӯҳо ва маводи таълим, супоришҳо барои кори мустақилона, мисолҳои тестӣ, меъёрҳои баҳодихии дониш ва рӯйхати адабиётҳо иборат мебошад.

Хуҷҷати мазкурро кафедраи таҳассусӣ таҳия намуда, Шӯрои илмӣ-методии факултет маъқул шуморида, Шӯрои илмӣ-методии ДМТ тасдиқ менамояд.

6.5. Силлабус (Барномаи корӣ) барои донишҷӯ

Силлабус - ин барномаи корӣ барои донишҷӯӣ бо тавсифи мухтасари курс, мақсад ва натиҷаҳои таълими донишҷӯӣ, ҳамчунин раванд ва тарзи баҳодихии фаъолияти донишҷӯён мебошад. Силлабус тавсифи фанни омӯхташаванда, мақсад ва вазифаҳои фан, номгӯи мавзӯҳо ва муҳлати омӯзиши онҳо, супориш барои иҷрои корҳои мустақилона, тартиби қабули супоришҳои тестӣ ва назоратӣ, корҳои лабораторӣ, вақти машваратҳо ва ҷадвали санҷиши дониши донишҷӯён, талаботи омӯзгор, меъёрҳои баҳодихӣ ва рӯйхати адабиётро дар бар мегирад.

Силлабус аз ҷониби ҳар як омӯзгор таҳия, дар кафедра баррасӣ, аз тарафи Шӯрои илмӣ-методии факултет тасдиқ карда мешавад.

6.6. Шарҳи мухтасари барномаҳои таълимии фанҳои хатмӣ ва интиҳобӣ

Шарҳи мухтасари барномаҳои таълимии фанҳои хатмӣ ва интиҳобӣ-ин қисмати чудонашавандаи барномаи таҳсилотӣ (замима), мебошад, ки иттилооти мухтасарро дар бораи фанни таълимдодашаванда ва мундариҷаи он инъикос менамояд. Хуҷҷати мазкур бояд бандҳои зеринро дар бар мегирад:

- номгӯи фан;

- тавсифи мухтасари фан;
- навъҳои машғулиятҳо;
- забони таҳсил;
- натиҷаҳои интизории таълим;
- номгӯи қисматҳои фан;
- воситаҳои истифодашавандаи таълим;
- шаклҳои ҷорӣ ва ҷамъбастии назорат.

Шарҳи мухтасари барномаҳои таълимии фанҳои ҳатмӣ ва интихобӣ аз рӯи ихтисоси 1-31 05 01-02–Химия (фаъолияти илмию педагогӣ) аз тарафи факултети химия бо ҷалби кафедраҳои таҳассусӣ ва умумидонишгоҳӣ таҳия карда мешавад. Хуччати мазкур дар алоҳидагӣ бе барномаи таҳсилотӣ тасдиқ карда намешавад.

7. АТТЕСТАТСИЯИ ХАТМ АЗ РӮИ ИХТИСОС

7.1. Мафҳумҳои асосии аттестатсияи хатм

Аттестатсияи хатми мутахассиси соҳаи химия супоридани имтиҳони давлатӣ аз фанҳои таҳассусӣ ва аз педагогикаю усули таълими химия, ҷимояи рисолаи хатми бакалаврро дар бар мегирад.

Аттестатсияи хатм барои муайян намудани сатҳи омодагии назариявӣ ва амалии мутахассиси соҳаи химия ба иҷрои вазифаҳои касбӣ, ки барномаи таҳсилоти мазкур муқаррар намудааст ва барои идомаи таҳсил дар зинаи магистратура мутобиқи банди 1.7-и хуччати мазкур гузаронида мешавад.

Имтиҳони давлатӣ аз фанҳои таҳассусӣ як ҷузъи аттестатсияи хатми донишҷӯ ба шумор рафта, бояд ба талаботи мазмун ва мундариҷаи барномаи таҳсилотие, ки донишҷӯ онро аз худ кардааст, мутобиқ бошад.

7.1.1.Кори таҳассусии хатм

Кори таҳассусии хатм бояд дар шакли ҷопи компютерӣ ва ё дастнавис пешниҳод карда шавад. Талабот ба ҳаҷм, мазмун ва сохтори кори хатми таҳассусиро донишгоҳ дар асоси “Низомнома дар бораи рисолаҳои таҳассусии хатм”, ки Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ намудааст, муайян менамояд.

7.1.2.Имтиҳони давлатӣ аз фанҳои таҳассусӣ

Тартиби гузаронидан ва барномаи имтиҳони давлатиро аз рӯи ихтисоси 1-31 05 01-02–Химия (фаъолияти илмию педагогӣ) дар асоси тавсияҳои методӣ ва барномаҳои намунавӣ – Низомномаи аттестатсияи хатм, ки Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ кардааст, аз ҷониби донишгоҳ муайян карда мешавад.

7.2.Хуччати намунаи давлатӣ дар бораи таҳсилоти олиии касбӣ (диплом)

7.2.1. Хатмкунандае, ки барномаи таҳсилоти олиии касбиро аз худ кардааст, ба ӯ хуччати намунаи давлатӣ дар бораи таҳсилоти олиии касбӣ (диплом) дараҷаи бакалавр аз рӯи ихтисоси 1-31 05 01-02–Химия (фаъолияти илмию педагогӣ), дода мешавад.

7.2.2.Сохтори замимаи диплом

Дар замимаи дипломи намунаи давлатии дараҷаи академӣ, ихтисос, номгӯи фанҳо ва натиҷаи кредитҳои дар давоми семестрҳо азхудшуда; GPA аз рӯи натиҷаҳои семестр ва дар умум, натиҷаи корҳои курсӣ, таҷрибаомӯзиҳо, натиҷаи аттестатсияи давлатӣ ва натиҷаи ҷимояи кори хатми таҳассусӣ, натиҷаҳои таълим; рақам ва серияи дипломи намунаи давлатӣ нишон дода мешавад.

Замима бе диплом асос надорад.

8. НИЗОМИ ДОХИЛИИ ТАЪМИНИ СИФАТИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ

8.1.Мафҳумҳои асосии кафолати сифат

Сифати таҳсилот – тавсифи комплекси фаъолияти таълимӣ ва омода намудани донишҷӯён, ки дараҷаи мутобиқати онҳоро бо стандарти давлатии

таҳсилот ва талаботи асосии ҷонибҳои манфиатдор ва ҳамчунин сатҳи дастовардҳои мақсадҳои ба нақшагирифта ва натиҷаҳои барномаҳои таҳсилотӣ ифода менамояд.

Таъмини сифат – раванди ташаккули шароитҳои муайян ва ҷудо намудани захираҳои зарурии мебошад, ки мутобиқати мазмуну мундариҷаи барномаи таҳсилотӣ, имкониятҳои таҳсилотро ва воситаҳои, ки мақсади барнома нисбат ба дараҷаи сифат муайян кардааст, маҳсуб меёбад.

Низомии дохилии таъмини сифат дар донишгоҳ – ин маҷмуи сохторҳои ташкилии донишгоҳ, ҳуҷҷатгузориҳои дохилӣ, нишондодҳо, равандҳо, захираҳо, ки барои ҳамеша баланд бардоштани сифати барномаҳои таҳсилотӣ ва рушди фарҳанги канданашаванда такмилёбӣ мебошад.

8.2.Принсипҳои кафолати сифат

Принсипҳои кафолати сифат дар ДМТ:

-ДМТ барои таъмини сифати таҳсилот ва кафолати он масъули асосӣ мебошад;

-кафолати сифат ба талаботи низомҳои гуногуншакли таҳсилоти олий, донишгоҳ ва донишҷӯён ҷавобгӯ мебошад;

-кафолати сифат талаботи донишҷӯён, ҷомеа ва дигар ҷонибҳои манфиатдорро ба эътибор мегирад;

-барномаҳои таҳсилотро тавассути сохторҳои дахлдори донишгоҳ мунтазам таҳлил ва таҷдид менамояд;

-худҳисоботдиҳии даврӣ аз рӯи натиҷаҳои омодамоии донишҷӯён тибқи барномаҳои таҳсилотӣ;

-мунтазам дар байни донишҷӯён, хатмкунандагон ва корфармоён гузаронидани пурсишҳо (анкетаронӣ);

-бо мақсади таҳлил намудани сифати барномаҳои таҳсилотӣ даъват намудани ташхисгарони беруна;

-дастрасии натиҷаҳои баҳодиҳӣ ба сифати барномаҳо барои ҷомеа боз аст.

8.3.Стандартҳои дохилии таъмини сифат

Низомии дохилии таъмини сифат дар заминаи “Стандартҳо ва роҳнамо барои таъмини сифати таҳсилоти олий дар фазои аврупои таҳсилоти олий (ESG)” таҳия гардида, аз ҷанбаҳои зерин иборат аст:

-сиёсати дохилии таъмини сифат;

-таҷдид ва такмили барномаҳо;

-таълими ба донишҷӯ нигаронидашуда;

-стандартҳои қабули донишҷӯён, назорати давомот ва пешрафт, эътироф гардидан ва шаҳодатномадиҳӣ;

-стандартҳои, ки равандҳои адолатноку шаффофро зимни ба кор гирифтани, рушди касбӣ ва аз кор озод намудани кормандонро ба инобат мегиранд;

-стандартҳои захираҳои таълимии низомҳои дастгирикунандаи таълимгирандагон (маблағгузориҳои кофӣ барои таълим ва фаъолияти омӯзгорӣ; пешниҳоди захираҳои таълимии босифат ва дастрас, роҳҳои дастгирии донишҷӯён);

-стандартҳои идоракунии иттилоот (донишгоҳҳо бояд ҷамъоварӣ, таҳлил ва истифодаи иттилооти мувофиқро бо мақсади идоракунии самараноки барномаҳои таҳсилотӣ ва дигар самтҳои фаъолиятро таъмин намоянд);

-стандартҳои иттилоонии ҷамоатчиӣ: донишгоҳҳо бояд дар хусусияти фаъолияти худ иттилоот нашр намоянд, ки он шаффоф, аниқ, холисона, мубрам ва фаҳмову дастрас бошанд;

-мунтазам баргузор намудани мониторинг ва баҳодиҳии даврии барномаҳо;

-таъмини мунтазами берунаи сифат.

9. ҚОЙДАҲОИ ҚАБУЛ ТИБҚИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ

9.1. Дар ҷойҳои ҷудошудаи ихтисоси 1-31 05 01-02–Химия (фаъолияти илмию педагогӣ) дар Донишгоҳи миллии Тоҷикистон метавонанд, ҳам шахрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҳам шахрвандони дигар кишварҳо довталаб бошанд. Миқдори ҷой барои қабул ба курси 1-ум аз рӯи ихтисоси 1-31 05 01-02–Химия (фаъолияти илмию педагогӣ)-ро Агентии назорат дар соҳаи маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи замимаи Иҷозатнома оид ба ҳуқуқи пешбурди фаъолияти таълимӣ муайян мекунад.

9.2. Дар асоси озмун аз рӯи натиҷаи супоридани имтиҳонҳои дохилшавӣ тариқи Маркази миллии тестии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (минбаъд - ММТ) ба курси 1-ум шахсоне қабул карда мешаванд, ки соҳиби таҳсилоти миёнаи (пурраи) умумӣ мебошанд. Ҳамчун идомаи таҳсил ба курси дуюм шахсоне, ки дорои таҳсилоти миёнаи касбӣ ё таҳсилоти олии касбӣ ҳастанд, дар асоси озмун аз рӯи натиҷаи супоридани имтиҳонҳои қабул (мусоҳиба) дар Донишгоҳи миллии Тоҷикистон қабул карда мешаванд.

9.3. Қабул дар шӯбаи рӯзона танҳо ба шахсони синнашон то 35 сола ва шӯбаи таҳсилоти фосилавӣ бошад- бе маҳдудияти синну сол ба роҳ монда мешавад.

9.4. Бо нақшаи қабул ва номгӯи ҳуҷҷатҳо барои қабул дар сомонаҳои расмии ММТ ва ДМТ шинос шудан мумкин аст. (нигаред ба <https://ntc.tj> ва <https://tnu.tj>).

10. ИДОРАКУНИИ ТАҒЙИРОТ

Дар ҳолати ворид намудани тағйирот ва ё таҷдид шудани барномаҳо кафедраи тахассусӣ бояд дар ин хусус маълумотҳои заруриро ба муҳокимаи Шӯрои олимони ДМТ барои баррасӣ ва тасдиқ кардан манзур намояд.